

Informatyzacja postępowania sądowoadministracyjnego – informacje ogólne

Z dniem 31 maja 2019 r. weszły w życie art. 4 ustawy z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 183, ze zm.), a także ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 934), które wprowadziły informatyzację postępowania sądowoadministracyjnego.

Podstawowym celem wskazanych regulacji jest umożliwienie stronom postępowania sądowoadministracyjnego komunikacji elektronicznej z sądem.

Powołane przepisy przewidują bowiem, że pisma procesowe mogą być wnoszone do sądu administracyjnego nie tylko w postaci papierowej, jak to miało miejsce dotychczas, ale również w formie dokumentu elektronicznego. Skargę w formie dokumentu elektronicznego można złożyć do elektronicznej skrzynki podawczej organu, natomiast pozostałe pisma procesowe - do elektronicznej skrzynki podawczej sądu. Opisany warunek nie zostanie spełniony w przypadku wysłania pisma do sądu na jego adres elektroniczny (adres e-mail). Ponadto należy zauważyć, że wszystkie pisma procesowe w formie dokumentu elektronicznego, oprócz wymogów formalnych pisma w postaci papierowej, muszą zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Korespondencja sądowa będzie natomiast doręczana stronom postępowania albo w sposób tradycyjny albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Doręczenie pism przez sąd będzie następowało za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jeżeli strona wniesie pismo w formie dokumentu elektronicznego albo wystąpi do sądu o takie doręczanie i wskaże sądowi adres elektroniczny albo wyrazi zgodę na doręczanie pism za pomocą tych środków i wskaże sądowi adres elektroniczny. W celu doręczenia pisma w formie dokumentu elektronicznego na adres elektroniczny adresata zostanie wysłane zawiadomienie zawierające informację o możliwości odbioru pisma w formie dokumentu elektronicznego, wraz ze wskazaniem adresu elektronicznego, z którego adresat może pobrać dokument i pod którym powinien dokonać potwierdzenia doręczenia dokumentu, a także pouczenie o sposobie odbioru tego pisma i informacja o wymogu podpisania urzędowego poświadczenia odbioru kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Datą doręczenia pisma jest data podpisania przez adresata pisma urzędowego poświadczenia odbioru. W przypadku nieodebrania tego pisma, po upływie siedmiu dni, licząc od dnia wysłania zawiadomienia, na adres elektroniczny adresata zostanie wysłane powtórne zawiadomienie o możliwości odebrania tego pisma. Po upływie czternastu dni od dnia przesłania pierwszego zawiadomienia nieodebrana korespondencja sądowa będzie uważana za doręczoną. Stronie, która zrezygnuje doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, korespondencję sądową będzie

doręczana w sposób tradycyjny. Oświadczenie o rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej będzie mogło być złożone jedynie w formie dokumentu elektronicznego.

Powołane przepisy wprowadziły także nowe wymogi formalne dla pism procesowych w postępowaniu sądowoadministracyjnym. W celu zapewnienia jednoznacznego określenia stron postępowania oraz ich przedstawicieli wprowadzony został bowiem obowiązek wskazywania w pierwszym piśmie procesowym numeru odpowiedniego identyfikatora, tj. numeru PESEL - w przypadku osób fizycznych, a w przypadku osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej - numeru KRS, REGON lub NIP.

Kolejną zmianą wynikającą z powołanych na wstępie przepisów jest możliwość prowadzenia akt sądowych sprawy w postaci elektronicznej oraz ich udostępniania stronom w systemie teleinformatycznym, po uprzednim uwierzytelnieniu strony za pomocą profilu zaufanego albo danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego.

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tych regulacji, zastosowanie mają przepisy dotychczasowe, z tym że w postępowaniach tych strona może dokonać wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wykorzystywanego przez sąd do obsługi doręczeń oraz ich doręczania przez sąd za pomocą środków komunikacji elektronicznej.